

in samenwerking met

Handleiding brainstormfase

Why: Waarom is de brainstormfase noodzakelijk?

De brainstormfase is essentieel omdat het een diepgaand begrip van het werkelijke probleem of de onderliggende kans biedt. Voordat effectieve oplossingen kunnen worden ontwikkeld, moet er een helder beeld zijn van de uitdagingen of mogelijkheden. Zonder deze duidelijkheid kunnen latere inspanningen in het innovatieproces inefficiënt zijn.

How: Hoe benaderen we de brainstormfase?

In de brainstormfase verzamelen we bewijs en inzichten (divergeren) om de aannames in het persbericht te testen. Dit omvat het versmallen (convergeren) van de verzamelde inzichten naar een heldere probleemstelling of kans. Het kan noodzakelijk zijn om het oorspronkelijke persbericht te herzien op basis van wat er geleerd is tijdens het ontdekkingsproces, om zo een accuratere weergave van de situatie te creëren.

What: Wat levert de brainstormfase op?

Het resultaat van de brainstormfase is een onderbouwde probleemstelling of kans omschrijving.

Achtergrondinformatie

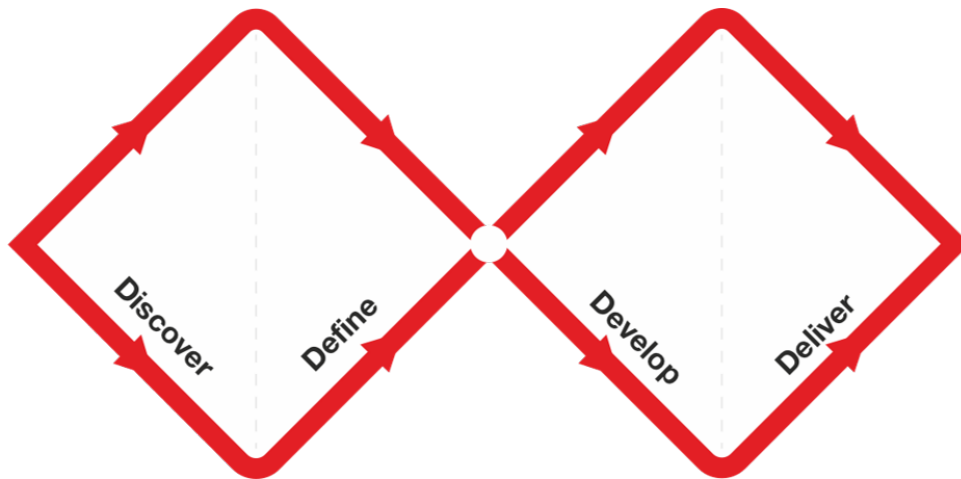
De Double Diamond is een procesmodel dat veel wordt gebruikt in design en innovatieprocessen om problemen systematisch aan te pakken en innovatieve oplossingen te ontwikkelen. Het model bestaat uit vier fasen: Ontdekken, Definiëren, Ontwikkelen en Leveren. Deze fasen zijn onderverdeeld in twee 'diamanten': de eerste voor probleemverkenning (ontdekken en definiëren) en de tweede voor het vinden van de oplossing (ontwikkelen en leveren). We hanteren één werkwijze voor zowel de brainstormfase als de ontwikkelfase van het innovatieproces, namelijk de Double Diamond. Deze beproefde methodiek verbindt de 2 fasen met elkaar. [Voor de brainstormfase wordt alleen de eerste diamant gebruikt, bij de ontwikkelfase de tweede diamant.](#)

Het innovatieproces is een dynamisch proces waarbij het proces doorlopend wordt verbreed (divergerend) en versmalt (convergerend). Het is de kunst om op het juiste moment tot de kern te komen, maar ook een breed perspectief te behouden waardoor relevante kennis en informatie wordt benut en mogelijke oplossingsrichtingen worden overwogen. Het model helpt om het perspectief op het juiste moment te versmallen en te verbreden.

Binnen dit model werk je niet alleen, maar samen met de Quadruple helix. De Quadruple helix bestaat uit mensen vanuit diverse organisaties, namelijk de overheid, bedrijfsleven, wetenschap, (potentiele)sporters en/of sportaanbieders. Op deze manier worden de oplossingen vanuit diverse perspectieven belicht. Dit komt ten goede van creativiteit aan oplossingen voor het gedefinieerde probleem/kans.

in samenwerking met

Vanuit de ambitiefase is een concreet probleem en/of kans gedefinieerd waarbij het double diamond model (eerste diamant) gebruikt wordt om de gedane aannames in het ambitieproces te testen & verder te definiëren. Hierdoor sluit het double diamond model goed aan bij de ambitiefase en het gemaakte persbericht.

Noot: er is een voorbeeld beschikbaar van een persbericht.

Voordelen:

- **Systematische aanpak:** Het biedt een helder, gestructureerd proces voor innovatie.
- **Bevordert creativiteit:** Door divergerende en convergerende denkprocessen aan te moedigen, stimuleert het model creativiteit en innovatie.
- **Gebruiksvriendelijk:** Het is flexibel en neutraal en kan daardoor worden toegepast in verschillende projecten

Nadelen:

- **Tijdsintensief:** Het proces kan tijdrovend zijn.
- **Risico van overanalyse:** Er is een risico dat teams te veel tijd besteden aan het analyseren en heroverwegen van ideeën. Balans tussen een zorgvuldig proces en tijdig de volgende stap durven zetten is van belang.

in samenwerking met

Stap voor stap gebruik binnen de brainstormfase

1. **Neem het persbericht mee** hierin staat de gedefinieerde kans of probleemstelling uit de ambitiefase in het innovatieproces. In de brainstormfase worden de onderliggende aannames getest met behulp van de Quadruple Helix.
2. **Deelnemers uitnodigen Quadruple Helix** Nodig vertegenwoordigers uit van overheid, bedrijfsleven, wetenschap, en (potentiele)sporters en/of sportaanbieders (quadruple helix). Selecteer op basis van relevante expertise, belangstelling voor het probleem, en diversiteit in perspectief.
Frequentie: Plan meerdere sessies in; een initiële sessie om aannames te testen en vervolgens toewerken naar een onderbouwd probleemstelling en/of kans. Deze groep wordt ook benut in volgende fasen van het innovatieproces
3. **Double Diamond Fase 1: Ontdekken (divergeren = veel/brede ideeën)**
Doel: In deze fase worden zoveel mogelijk ideeën en inzichten verzameld door onderzoek, brainstorming en het observeren van de doelgroep in samenwerking met de Quadruple Helix. Het is het divergerende deel van het proces, waarbij het doel is om breed te denken en diverse mogelijkheden te verkennen.
Aanpak:
 - **Verzamel:** probeer zoveel mogelijk informatie te verzamelen. Denk aan marktonderzoeken, gebruikersinterviews en/of brainstormsessies met de quadruple helix. Hiervoor kunnen verschillende methoden gebruikt worden, zoals:
 - **Mindmapping:** Begin met het centrale probleem en werk naar buiten toe, waarbij je alle relevante thema's, ideeën en vragen noteert. Voor meer informatie over deze methode, zie PDF Brainstormmethode mind mapping.
 - **Brainwriting:** Laat elk teamlid individueel ideeën opschrijven zonder discussie, om vervolgens de ideeën te delen en verder uit te bouwen. Voor meer informatie over deze methode, zie PDF Brainwriting.
4. **Double Diamond Fase 2: Definiëren (Convergeren = smaller maken)**
Doel: Na de ontdekkingsfase volgt de definitiefase, waarin de verzamelde informatie wordt geanalyseerd en samengevat om een duidelijk probleem of uitdaging te definiëren waaraan gewerkt zal worden. Dit is het convergerende deel van de eerste diamant, waarbij de focus ligt op het verfijnen van de inzichten tot een specifieke probleemstelling die richting geeft aan het ontwerpproces.
Aanpak: Groepeer de verzamelde ideeën op thema of potentieel en kies door discussie en consensus de meest veelbelovende ideeën uit. Dit kan door middel van het **affiniteitsdiagrammethode** te gebruiken. Deze methode ondersteunt het proces van het ordenen en prioriteren van een grote hoeveelheid ideeën, wat typisch is voor de divergerende fase van brainstorming. Door affiniteitsdiagrammen te gebruiken, kunnen teams de overgang maken van een breed scala aan ideeën naar een gefocuste probleemdefinitie. Deze probleemdefinitie wordt meegenomen naar de ontwikkelfase.

De brainstormfase komt tot een einde op het moment dat er een onderbouwde probleemstelling of kans omschrijving is gedefinieerd. Mocht het bovenstaande te vaag zijn, dan is er een voorbeeld

in samenwerking met

beschikbaar over hoe de ambitiefase overgaat naar de brainstormfase. Zie document STRAVA voorbeeld...brainstormfase.

Tips voor succes

- **Open houding:** Moedig een open en niet-veroordelende houding aan tijdens brainstormsessies.
- **Divers team:** Zorg voor een multidisciplinair team om vanuit verschillende perspectieven naar het probleem te kijken.
- **Iteratief proces:** Beschouw het double diamondmodel als een iteratief proces, waarbij je bereid bent terug te keren naar eerdere fasen op basis van nieuwe inzichten.
- **Tijdmanagement:** Bewaak de tijd zorgvuldig om ervoor te zorgen dat het project binnen de gestelde deadlines blijft.

Bronnen voor meer informatie

De Britisch Design Council is de organisatie die het Double Diamond model heeft geïntroduceerd en biedt een uitgebreide uitleg over het gebruik en de geschiedenis ervan. Je kunt meer lezen over de oorsprong, de vier fasen van het model (Ontdekken, Definiëren, Ontwikkelen, Leveren), en hoe het toegepast kan worden in verschillende design en innovatieprojecten op hun website. Bezoek de pagina over het [Double Diamond model voor een diepgaand overzicht](#). Daarnaast bieden ze een Framework for Innovation dat gebaseerd is op het Double Diamond model, waarbij ze uitleggen hoe [dit raamwerk organisaties helpt bij het aanpakken van complexe sociale, economische en milieuproblemen](#). De geschiedenis en ontwikkeling van het Double Diamond model, inclusief de betrokkenheid van Richard Eisermann en zijn team, wordt ook gedetailleerd beschreven op hun [site](#).

IDEO.org Design Kit: Het IDEO biedt praktische inzichten in hoe het Double Diamond model en gerelateerde mensgerichte design methoden kunnen worden toegepast in projecten. Bezoek IDEO.org voor meer informatie.

"This is Service Design Thinking" door Marc Stickdorn & Jakob Schneider: Dit boek biedt praktische tools en cases voor service design, waarbij waarschijnlijk ook het Double Diamond model aan bod komt. Het kan een nuttige bron zijn voor dieper inzicht in de toepassing van design thinking en service design principes.